

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7C/182/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614205837
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5614205837.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Gabrielou Briškovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: T. X., O.. XX. X. XXXX, V. X. G. U., Y.. R.. F. XXXX/X, o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 2.099,60 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 2.099,60 eur s 8% ročným úrokom z omeškania od 7. 11. 2013 do zaplattenia a trovy konania 72,79 eur, a to mesačnými splátkami vo výške 50 eur, splatné vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V zostávajúcej časti sa žaloba z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou na tunajšom súde dňa 24. 6. 2014 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 2.099,60 eur, zročné zmluvné úroky 382,14 eur, nezaplattené sankčné poplatky 113,40 eur, zmluvný úrok vo výške 17,90% ročne z nezaplattenej istiny od 18. 6. 2014 do zaplattenia, úrok z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplattenej istiny a nezaplattených úrokov od 7. 11. 2013 do zaplattenia, poplatky za upomienky 60 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil uzavretou Úverovou zmluvou č. 507 dňa 8. 8. 2012 medzi účastníkmi konania, na základe ktorej poskytol žalovanej prostriedky vo výške 2.200 eur. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver a úroky splácať mesačnými splátkami vo výške 39,42 eur, v počte splátok 120, do 15. 7. 2022. Z dôvodu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanej splácať úver dohodnutým spôsobom riadne a včas, písomnosťou zo dňa 15. 10. 2013 bola žalovaná vyzvaná na predčasné splatenie úveru v lehote do 6. 11. 2013. Žalovanej preto vznikla povinnosť zaplatiť istinu poskytnutého úveru 2.099,60 eur, zročný zmluvný úrok 382,14 eur, sankčné poplatky 113,40 eur, poplatky za upomienky 60 eur.

Žalovaná potvrdila uzavretie zmluvy o úvere so žalobcom. Je si vedomá dlhu vo výške istiny 2.099,60 eur, na zaplattenie ktorého navrhla mesačné splátky vo výške 50 eur, splatné do 15.dňa v mesiaci. Ostatné nároky jej nie sú známe.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, listinami: zmluvou o úvere, výpisom z účtu, výpisom z hlavnej knihy, výzvou na predčasné splatenie úveru, zistiť nasledovné:

Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že si pamätá na uzavretie zmluvy o úvere so žalobcom. Bol jej poskytnutý úver vo výške 2.200 eur. Porušila svoju povinnosť splácať úver dohodnutým spôsobom. Obdržala výzvu na zaplattenie celého dlhu. jej príjem predstavuje 500 eur mesačne. Platí nájomné 220 eur mesačne. Spláca iný úver P. V. vo výške 71 eur mesačne.

Zo Zmluvy o úvere č. 807 uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 8. 8. 2012 bolo zistené, že účastníci konania uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2.200 eur, vo forme pôžičky, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať mesačnými splátkami vo výške 39,42 eur, v počte splátok 120 od 15. 8. 2012, do 15. dňa v mesiaci, s dohodnutou konečnou splatnosťou úveru 15. 7. 2022. Dohodnutá výška úrokovej sadzby predstavovala 17,90% ročne, výška RPMN činila 21,45%, priemerná RPMN 19,59%. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť činila 4.969,20 eur. Podľa článku 4 zmluvy ak klient poruší akýkoľvek záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy, banka je oprávnená žiadať predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom. Z výpisu z Hlavnej knihy P. V. bolo zistené, že výška nezaplatenej istiny žalovanou predstavuje sumu 2.099,60 eur, nezaplatené zmluvné úroky 150,38 eur, nezaplatené sankčné poplatky 2,40 eur. Z písomnej výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 15. 10. 2013 bolo zistené, že žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie celej dlžnej sumy vo výške 2.318,63 v lehote d 6. 11. 2013 z dôvodu porušenia zmluvných povinností.

V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd rozhodol aj v neprítomnosti žalobcu, ktorý bol na súdne pojednávania riadne predvolaný. Nepožiadaval o odročenie pojednávania, nevzniesol dôkazné návrhy. Súd rozhodol prihliadajúc na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy, keďže preukázaný skutkový stav umožňoval vydať meritórne rozhodnutie a nebol zistený vážny dôvod odročenia pojednávania.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka:

Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 9 ods. 2 písm. k) Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení neskorších predpisov (do 31. 12. 2012):

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka:

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré:

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka:

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení neskorších predpisov (do 31. 12. 2012):

Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka:

Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Ak ide o omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení, úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení do 31. 01. 2013):

Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba W. N. V. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd žalobe vyhovel v časti o zaplatenie sumy 2.099,60 eur, keď vykonaným dokazovaním bola preukázaná dôvodnosť žaloby v tejto časti. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá ako nedôvodná. Žalobca listinnými dôkazmi preukázal uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 8. 8. 2012, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2.200 eur. Žalovaná sa zaviazala splácať úver mesačnými splátkami riadne a včas. Z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala obligatórnu náležitosť zmluvy, a to výšku, počet a termíny splátok nielen istiny, ale aj úrokov a iných poplatkov, poskytnutý úver sa zo zákona považoval za bezúročný a bez poplatkov. Zákom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinnosti dlžník tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke spotrebiteľských úverov a aby súčasne nebolo možné uplatňovanie si nárokov veriteľom, ktorému neprislúchajú. Úroky sú pritom splatné so splatnosťou jednotlivej splátky, možno ich však požadovať len do splatnosti dlhu. Keďže v zmluve nebola splnená základná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, ale aj úrokov a iných poplatkov, teda rozčlenenie jednotlivých čiastok, nielen výšku splátok, zo zákona bolo potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

Žalovanej bola preto uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi nevrátenú časť istiny úveru 2.099,60 eur. Keďže úver bolo potrebné zo zákona považovať za bezúročný a bez poplatkov, žaloba o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 382,14 eur, poplatkov za upomienky vo výške 60 eur, sankčných poplatkov 113,40 eur, bola zamietnutá ako nedôvodná.

Žaloba o zaplatenie ďalších peňažných nárokov a to nezaplatených úrokov 382,14 eur, sankčných poplatkov 113,40 eur, poplatkov za upomienku 60 eur a úrokov 17,90% ročne z nezaplatenej istiny a nezaplatených úrokov, bola žaloba zamietnutá aj z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcu v tejto časti žaloby. Sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať o nich dôkazy je zásadne vecou účastníka konania. Iniciatíva pri uvádzaní relevantných skutkových tvrdení spočíva na účastníkoch konania. Účastník má povinnosť tvrdenia ako aj povinnosť dôkaznú. Zistený skutkový stav je preto výsledkom dôkaznej aktivity účastníkov. Osobitne uvedený postup je dôležitý v prípade spotrebiteľských zmlúv, medzi ktoré patrí aj predmetná zmluva. Podľa Rozhodnutia Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu Asturcom Telecomunicacione C-40/08, je povinnosťou súdu ex offio skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (Rozsudky Oceáno Gruppo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Mostaza Claro C-168/05). Možnosť skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v čl. 6 Smernice 93/13/EHS, teda na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 7 Smernice. Bolo povinnosťou súdu postupovať v súlade s judikatúrou komunitárneho práva. Súdny dvor v Luxemburgu opakovane zdôrazňuje, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom služby (keďže zmluvné podmienky predkladá dodávateľ služby bez možnosti korekcie spotrebiteľa) môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy. Zo skutkových tvrdení žalobcu (v uvedenej časti) nebolo možné naplniť úradnú povinnosť súdneho prieskumu a naplnenie právnych noriem na ochranu spotrebiteľa. Povinnosť cez súdnu kontrolu zabezpečiť reálnu rovnosť práv a povinností účastníkov spotrebiteľských vzťahov je daná aj pre procesné pravidlá. Žalobca napriek výzve súdu ani minimálnym spôsobom nešpecifikoval, neodôvodnil výšku jednotlivých peňažných plnení. Nekonkretizoval výšku úrokovej sadzby zročných zmluvných úrokov a základ peňažných plnení, z ktorých boli tieto úroky vypočítané. Všeobecný odkaz na dohodnutý úrok v zmysle zmluvy bol nepostačujúci, keďže súd má povinnosť obligatórneho prieskumu každého peňažného nároku uplatňovaného voči spotrebiteľovi a preto výpočet zmluvných úrokov vo

výške 382,14 eur podlieha taktiež v plnom rozsahu prieskumu súdu. Správnosť, dôvodnosť výpočtu zmluvného úroku tak nebol zo strany žalobcu ani minimálnym spôsobom preukázaný. Uvedeným spôsobom žalobca nekonkretizoval ani sankčné poplatky, poplatky za aké upomienky v súvislosti s akým konkrétnym porušením povinnosti žalovanej boli uplatňované. Podľa tvrdenia v žalobe šlo o „sankčnú províziu“ predstavujúcu dohodnutý úrok z omeškania podľa Obchodného zákonníka. Je potrebné uviesť, že podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa spotrebiteľ nemôže vzdať výhodnejšej právnej úpravy podľa Občianskeho zákonníka a to aj vo vzťahu k úrokom z omeškania. Podľa občianskoprávnej úpravy sú úroky z omeškania limitované výškou ustanovenou vykonávacím predpisom. Naviac suma 113,40 eur označená ako sankčné poplatky nebola ani minimálnym spôsobom konkretizovaná vo vzťahu k správnosti a dôvodnosti výšky, preto žaloba aj v tejto časti musela byť zamietnutá. Neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena žalobcom malo za následok zamietavé rozhodnutie súdu, v zmysle prejednávanej zásady platnej pre sporové konanie. S poukazom na judikatúru komunitárneho práva, opakované výzvy súdu, odročovanie súdnych pojednávaní predstavuje narušenie rovnováhy medzi dodávateľom služby a spotrebiteľom. Podľa hmotného práva dôkazné bremeno oprávnenosti výšky každej jednotlivjej časti žalovanej sumy zaťažuje žalobcu. Žalobca však nemal záujem konkretizovať a preukazovať výšku uplatneného nároku. Nebol daný žiaden dôvod nútiť ho byť úspešný v sporovom konaní. Takýto postup by predstavoval aj porušenie zásady rovnosti strán v konaní.

Žaloba o zaplatenie zmluvného úroku 17,90% od 18. 6. 2014 (od ktorej doby si žalobca uplatňoval aj úrok z omeškania so skorším počiatkom) nebolo možné priznať. Zmluvné úroky sú vždy splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, t. j. aj spolu s istinou. Doba splatnosti úrokov za poskytnutie peňazí sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Obchodný zákonník rozlišuje splatnosť úrokov v závislosti od splatnosti istiny úveru, ako aj spôsobu splatenia istiny úveru, t. j. jednorázovo alebo v splátkach. Celková suma úrokov musí byť vždy zaplatená najneskôr do splatnosti dlžného zostatku úveru. Žalobca ako veriteľ preto v danom prípade nebol oprávnený žiadať od žalovaného ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny. V danom prípade žalobcovi prislúchajú len úroky z omeškania. Po vyhlásení celého úveru za splatný sa istina ďalej zmluvne neúročí. Z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že predstavuje odplatu za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti. Veriteľ neposkytuje finančné prostriedky po lehote splatnosti (Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 28. 6. 2013, č. konania 8Co/29/2013-98, Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 28. 11. 2013, č. konania 9Co/437/2013, Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. 11. 2013, č. konania 5Co/165/2013). Po zosplatnení úveru sa dlžník, pokiaľ v určenej lehote neuhradí dlh, dostáva do omeškania a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Podľa publikovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR R 59/1998 veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už iba úroky z omeškania (Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. 12. 2014, č. konania 10Co/108/2014-79). Z dôvodu, že žalobca si uplatňoval zmluvné úroky po lehote splatnosti do zaplatenia, žaloba bola zamietnutá ako nedôvodná.

Z dôvodu omeškania žalovanej s plnením dlhu žalobcovi prislúchalo právo na zaplatenie úrokov z omeškania. Zodpovednosť za omeškanie má objektívny charakter, vzniká bez ohľadu na zavinenie. Jej dôsledkom je vznik povinnosti dlžníka platiť veriteľovi úroky z omeškania. Výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis a to navýšením 8 percentuálnych bodov nad úrokovú sadzbu stanovenú W. Žalovanej bola preto uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8% ročne od 7. 11. 2013 do zaplatenia, keďže omeškanie s plnením dlhu doposiaľ trvá. Z dôvodu, že žalovaná nenamietala splatnosť celého dlhu preukazovaná žalobcom písomnosťou zo dňa 15. 10. 2013 (s poukazom na zmluvné dojednania), úroky z omeškania boli priznané z nezaplatenej istiny 2.099,60 eur od 7. 11. 2013 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti bola žaloba o zaplatenie úrokov z omeškania zamietnutá ako nedôvodná. Právo požadovať od žalovanej ako dlžníčky príslušenstvo z príslušenstva (úroky z omeškania zo zmluvných úrokov) žalobca nepreukázal, keďže ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú (nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva). Tým, že dlžník včas neplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie však do omeškania s plnením vlastného dlhu - istiny (podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka úroky predstavujú príslušenstvo pohľadávky). Názor, že možno priznať úrok z omeškania z príslušenstva pohľadávky, odôvodnený len úpravou obsiahnutou v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, by totiž bez väzby na ustanovenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k neakceptovateľnému záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom

pohľadávky, ale novo vzniknutou pohľadávkou (Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. 12. 2014, č. konania 10Co/108/2014-79).

V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd povolil žalovanej na zaplatenie dlhu mesačné splátky vo výške 50 eur, splatné vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Bolo prihliadané na osobné a majetkové pomery žalovanej, ktorým rozhodnutím žalobca vo svojich majetkových pomeroch nebude dotknutý. V prípade nezaplatenia aj len jednej splátky žalovaná môže stratiť výhodu splátok a vznikne jej povinnosť zaplatiť dlh jednorázovo.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ustanovenia ak účastník mal v konaní úspech čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Úspech žalobcu predstavoval 79% (2.099,60 eur), v ktorej časti bol neúspešná žalovaná. Úspech žalovanej predstavoval 21% (555,54 eur), v ktorej časti bol neúspešný žalobca. Pomer úspechu a neúspechu tak predstavoval vznik nároku žalobcu na náhradu trov konania v rozsahu 58%. Trovy konania pozostávali z náhrady súdneho poplatku zaplateného žalobcom za podanú žalobu vo výške 125,50 eur (položka č. 1 písmena a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov; t.j. 6% z ceny vymáhaného nároku). Žalovaná je preto povinná zaplatiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 58%, t.j. 72,79 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.